

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitivm Perfectionis, Et Virtvtvm Christianarvm

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XIV. Duo præscibuntur monita, quæ ad bene orationem instituendam, & fructum ex ea eliciendum magno nobis adiumento futura sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

ipsum amare posset, hac vna profecto nimis quam satis esset, vt maiora illi ob hanc, quam ob alias omnes simul obsequia deferrentur. Tum petenti Ægidio; Potestne idiota tanto erga Iesum Christum amore ferri, quanto doctus? Vna, inquit Bonaventura, simplex vetula plus Deum amare potest, quam profundus aliquis in Theologia Magister. Vnde Ægidius, propere exsurgens, magno fero rehortum ingreditur, & ad eam partem, quæ urbe respiciebat, corpore & voce conuersa clamabat, Vetula, paupercula, indocta, simplex, Dominum nostrum Iesum Christum ama, & maior esse poteris, quam F. Bonaventura. Et his dictis, pro more, extra scriptus, alienatis sensibus, tribus continententer horis in eodem loco mansit.

CAPUT XIV.

Duo prescribuntur monita, quæ ad bene orationem instituendam, & fructum ex ea elicendum magno nobis adiumento futuras sunt.

AD bene orationem instituendam, & cum, quem oportet, ex ea fructum capiendum, multum nos iuuabit primo isthuc fundamentum bene expendere, & presupponere, nimirum, orationem non tam finem esse, quam mediū, quoad profectum & perfectionem nostram conducamus. Adeo ut in oratione velut in termino & fine nos sistere non oporteat; neque enim perfectio nostra in magna qua habetur consolatione, dulcedine, & contemplatione, sed in perfecta sensu mortificatione, in magna de nobis ipsis, ac passionibus & appetitus nostris victoria sita est, ut scilicet nos, quoad eius fieri potest, ad beatissimus status iustitiae originalis, in quo creati sumus, & in quo caro & appetitus rationi prorsus erant, subiecta & conformia, ratio vero vni parebat Deo, perfectionem, reducere studeamus. Ut

Rodriguez exercit. pars 1.

autem hue perueniatur, oratio occumedium & surpanda est.

Quemadmodum enim in fornace ferrum rigidū igne mollescit, vt ipsum tundi, duci, curvari, & quocunque faber volunt, flecti possit; sic & in oratione fieri constat. Si dura ac difficultis nobis sit mortificatio, si durum voluntatem nostram frangere, durum denique ingruentes adueritates ac difficultates pati, ad orationis caminum configiamus oportet; in eamnamque devotionis calore & igne, atque etiam exemplo Christi cor mollescit, vt duci, malleari, & quamcunque in partem, ad melius Deo seruendum opus erit, flecti queat. Hoc scilicet officium & munus est orationis, hic fructus, quem ex illa elicere oportet. Gustus proinde & consolationes, quas in ea Dominus dare solet, eo non spectant aut dirigenda sunt, vt in ijs sistamus, sed vt earum adminiculatio promptius alacrisque virtutis & per fectionis viam curramus.

Hoc videlicet declarare Spiritus sanctus nobis voluit, in ipsis Moysis, à Dei colloquio ad populum rediuntis, radijs. Scriptura quippe refert, mirū tunc è yulatu illius splendorem & iubar emicuisse, idq; in modū cornuum. In cornibus porro omne animalium situm esse robur sollet: vt hinc nimirum discamus, ex sola oratione vires nos & potentiam ad bene operandum haurire debere.

Id ipsum & suo Redemptor noster Iesus exemplo docuit, cum pridiana passionis suæ nocte tertio se ad orationem contulit, quo eius ope in agonem & angustias Oratio ad passibiam subeundas animaretur; non quod hoc eum pacto corroborari oporteret, sed duntaxat vt suo nobis exemplo, vti obseruat Ambrosius, hic praerit. Ap. In Lue. 6. paruisse autem tum ei & Angelum Evangelista cōmemorat, à quo est cōferratus; ipsum porro adeo animatum & vegetatum ab oratione surrexisse, vt mox diceret discipulis: *Surgite, eamus obuiam inimicis, Mat. 26.46. ecce appropinquat qui me tradet. Se, in- Luc. 23.43.* quam, ipse obtulit, & vltro in illius manus tradidit. *Oblatum est, quia ipse voluit. Esa. 53.7.*

Z V.

*Oratio ex
ignis cor mol-
litem.*

Vtique ut hinc disceremus, orationem esse nobis ceu unicam ad difficultates in virtutis via oborientes exsuperandas rationem & medium, usurpandam.

Oratis est cythara cordis attemperatio.

Oratio fit practica.

Prou. 9.10.
Scientia sanctorum practica.

Oratio generaliter remedium.

In his Relig.

Oratio sola omnes anima mortibus sanat.

Oratio omnipotens.

Addit porro Chrysostomus orare nihil esse aliud, quam cordis nostri cytharam ita attemperare & componere, ut grata Deo symphoniam edat. Ad hoc itaque orationi vacamus, ut cor nostrum attemperemus, passionum & affectuum, atque adeo omnium actionum nostrarum chordas concordemus & moderemur, ut cuncta cum rationi, tum Deo congrua & convenientia sint. Atque hoc est, quod quotidie in conferentijs & exhortationibus spiritualibus inuicem & dicimus & audi mus, orationem videlicet nostram esse debere practicam, id est, ad opus destinari, ut nimis eius subsidio difficultates expugnentur, ac quilibet resistenter & repugnantem, in via spirituali exortantibus, superentur. Atque hac de causa Spiritus sanctus prudentiam, scientia sanctorum, nomine appellat: quod prudentia ad operandum dirigatur, ad distinctionem scientiarum litteratorum, quae duntaxat ad sciendum refertur. Bene igitur docent sancti Scriptores, orationem generale quoddam & efficacissimum esse aduersus omnes tentationes nostras, & quasi libet in vita hac mortali occurrentes necessitates & pericula, remedium. Atque hoc unum de principiis orationis praecognitis & laudibus est.

Sanctus quidam Monachus apud Theodorenum sic loquitur: Corporales aegritudines proprio singulas remedio curant medici, quinimo non raro, ut velynam sanent, varia multiplicaque adhibent: quia omnia hec remedia nimis quam angusta sunt, & finita limitataeque virtutis: sed oratio generale quoddam & efficacissimum est, in omnibus necessitatibus, & ad omnigenis temptationibus & insultibus hostilibus resistendum, utque omnes virtutes comparentur remedium, quod infinitum bonum, id est, ipsum Deum, animae applicet, & in eo sefundet & nigratur. Hanc etiam ob causam oratio-

nem omnipotentem vocant: Omnipotens oratio cum sit, omnia potest. Quoniam iesum consulto nobis hoc ipsum orationis remedium aduersus omnigenas tentationes Redemptor noster Iesus prescriptit, dicens: Vigilate & orate, ut non intreris in tentationem.

Secundum monitum, quod ad superioris executionem permultum nos adiuvabit, est, ut sicut dum ad orationem accedimus, ipsa meditationis puncta praeluere ac preparare debemus, sic & fructum ex eadem elicendum preuideamus. At dicet aliquis, quomodo fructu, quem ex oratione capiam, nosse potero, antequam ad eam accedam, ut cum in mente praeiustum habeam? Velim hoc clarissime & pluribus mihi declares. Libentissime. An non paulo ante ostendi, ideo nos ad orationem accedere, ut in ea necessitatum nostrarum spiritualium remedium inueniamus, ac de nobis ipsis victoriem referamus, nec non passionum & malarum inclinationum nostrarum impetum retinere discamus; ipsum quoque; ceu viam & medium esse, ut viram meliorem sanctioremque incamus? Ante ergo quam quis orationem aggreditur, secum longo tempore mature perpendat oportet ac videat, quanam sit maxima sua spiritualis necessitas; quid, quod maxime profectum suum remoretur, quae passio & appetitus animae sua infestissimus? Atque hoc est, quod praecognitum ac praeiustum illum habere necesse est, ut in eo inficiatur, & id ex oratione elicit. Exempli gratia; Magnam in me inclinationem sentio, ut ab hominibus magni ducar & affimer, atque in pretio habear, ac respectibus humanis mirum in modum me moueri, & dum aliqua contemptus ac vilipendij sepe offerto occasio, turbari & fuisse indignari; quin etiam interdum signo aliquo id exterius prodere: hoc mihi videatur esse infestissimum, hoc maxime profectum meum temorari, hoc anima mea pacem ac quietem inturbare, hoc mihi grauissimorum lapsuum causam effe. Si ergo haec maxima tua sit necessitas, remedium tuum

tuum erit, ut ipsum superare & de anima extirpare contendas; atque hoc est, quod praevidere, & ante oculos & cordi te habere necesse est, ut ipsum orationis ope cordituo eradicet.

Errat proinde grauiter is, qui fortuito & impruise ad orationem Dei accedit, id scilicet ex ea elicitus, quod inexpectato in mentem veniet; venatorem iniustatus, qui in omnem euentum, ac nulla certa sibi designata fera ad venandum abit, quicquid se obtulet capendum, capturus: id interim relinquens, nec curans, quo maxime opus habebit. Non sic ad orationem accedamus, ut scilicet id acripiamus, quod primo nobis occurrerit, sed in id statim oculos coniuciamus, quo maxime egebimus.

Infirmus, qui ad Pharmacopoliū abit, non id emit, quod primo illi in manus venit, sed quod morbo suo curando nouis opportunum ac salutare.

Alius superbia ad vsq[ue] fauces tumet, aliis impatientia plenus est, alius proprii iudicij tenacior, & voluntatis suæ amantior, vt cum apparat, cum harum rerum se vel minima offert occasio, & ipse quotidie in ijs velut fur in flagrantí delicto deprehenditur; interim hic ipse in oratione varijs ac peregrinis conceptibus efformandis insistit, in id manus coniucendo, quod primo sibi est obuium, aut præ alijs sapit, modo hinc, modo inde aliquid decerpens. Non est, mihi crede, illa bona proficiendi ratio, fed in id semper homo potissimum respiciat, quo maxime indigebit, & ipsum curare & tollere sagagat, cum hac de causa orationis applicet.

Ephrem. ad Reliq. de str. manna spir. n.2. p.160. Ad hoc propositum adfert S. Ephrem exemplum cœci illius Euangeli, Christi Iesu per viam inclamantis, vt sui misteriatione moueretur: Considera, inquit, quomodo Christus interroganti, *Quid tibi vis faciam?* ipse statim maximam suam necessitatem, & id, quo magis cruciabatur, repræsentarit, oculorum scilicet parentiam, & hanc sibi tolli petierit, dicens: *Domine ut videā.* Putasne, eū quid aliud,

quo reuera etiam indigebat, petijisse, dicens fortasse, Domine da mihi vestem, quia nudus & inops sum? Nihil minus: illud non petijit, sed cætera omnia relinquentis, maximam suam necessitatem ostendit. Hoc & nos in oratione facere oportet; maximam sc. necessitatē nostram repræsentare, & in ea ostendenda tamdiu insister, donec vororum reddamur cōpotes.

Ne quis vero sit excitationi locus, tandem est, esto certum sit, quod quando is, qui ad orādum accedit, particularium, quæ sibi deflunt, virtutum affectus elicere studet, dare communiter operam debeat, ut ipsa meditationis puncta & materia cōuenientia sint, & proportionata ad hoc, ut voluntas sua celerius, & maiori firmitate ac feruore ad hosce affectus moueat, itaq[ue] fructū, quæ spectat, facilius colligatur; scire nihilominus oportere, quod cumq[ue] exercitiū & mysteriū, quod meditatione recognoscatur, hominē ei qua opus habet rei posse applicare. Oratio namque celeste velut manna est, eo euilibet sapientis, quem ex ea gustare & colligere voluerit. Si enim humiliatē ex ea degustare volueris, hunc tibi gustum dabit peccatorum, mortis, passionis Domini, & beneficiorum cœlitus receptorum consideratio: si dolorem & confusionē de peccatis tuis, hanc harum materiarum quælibet haud dubie suggeret: si denique gustum patientiæ, etiam hunc sufficienter oratio dabit; atque ita de cæteris.

*Etsi materia
cuiusque finis
apta solingen-*

*tamen quib-
us oratio eas:
manna omittat
gustum fan-
tias.*

CAPVT XV.

*Quomodo intelligendum, quod una
res in oratione cordi habenda &
spectanda sit, ea, inquam, qua ma-
xime habebimus opus, & tam-
din illi insistendum, do-
nec eam obtinean-
mus.*

*N*ON sic id intelligendū, quasi semper vñā eandēq[ue] in oratione rē spectare

Z 2 ope-